

ОПТИМІЗАЦІЯ ВИТРАТ ЯК ЗАСІБ ОТРИМАННЯ ЦІЛЬОВОГО ПРИБУТКУ

Управління витратами - це складний економічний процес, спрямований на формування оптимального рівня витрат підприємства. Правильно налагоджена система управління витратами допомагає економити наявні ресурси і отримувати максимальну віддачу від них.

Оптимізація витрат на виробництво продукції відіграє важливе значення для вітчизняних підприємств, бо виступає одним з найважливіших джерел підвищення конкурентоспроможності підприємства, збільшення прибутків для розширення виробництва і підвищення рівня мотивації і стимулювання праці персоналу. Після зниження витрат на виробництво підвищується прибуток і рівень рентабельності.[1]

Найпоширенішими шляхами зниження витрат виступає економія всіх видів ресурсів, використовуваних у виробництві. Через це і актуально понизити трудомісткість продукції, що випускається, збільшити продуктивність або скоротити виробничих робітників. Зниження трудомісткості і зростання продуктивності можна досягти за допомогою автоматизації виробництва, модернізацією обладнання, за допомогою застосування високопродуктивних технологій.

Для забезпечення виробничо-технологічної стійкості підприємства при підготовці виробництва та освоєнні випуску нової продукції слід враховувати різні чинники і перш за все людський фактор. Успішність трудової діяльності визначається індивідуальними психофізіологічними особливостями людини, особливостями мотиваційної спрямованості, кваліфікацією працівника, соціальними факторами. Особливо варто звертати увагу на вік працівників, при створенні в трудовому колективі балансу між молодими працівниками та працівниками старшого віку.

Одним з статистичних методів, який дозволяє ефективно управляти витратами виробництва виступає моделювання. Сутність цього методу полягає в вирішенні якої-небудь проблеми через систему представлену математично за допомогою комп'ютерної програми. Якщо розглядати виробничу систему як систему накопичення даних, їх обробки і перетворення оброблених даних в інформацію, то ця система являє собою сукупність таких взаємопов'язаних і взаємодіючих елементів, як: прямі матеріальні витрати; прямі витрати на оплату праці; інші прямі витрати; змінні і постійні загальновиробничі витрати.[1]

Зниження витрат виробництва – необхідна умова для вирішення головної проблеми, метою якої вважається формування такого внутрішнього управління, яке дозволило б керувати вартістю продукції та здійснювати дієвий контроль витрат. Тільки комплексний підхід до аналізу численного складу факторів здатний допомогти керівництву організацій здійснити більш оптимальне і аргументоване рішення щодо оптимізації виробничих витрат підприємств.

Також існують десять правил боротьби з витратами:

1. Не прагніть “вбити” витрати, їх потрібно зробити “слухняними”, а саме навчитися ними управляти. У деяких випадках їх корисно збільшити.
2. ”Правило ефективності” – кожна одиниця витрат має приносити максимальний результат, або – для досягнення результату, потрібно витрати звести до мінімуму.
3. Витрати виникають, як при будь-якій дії, так і при бездіяльності.
4. Не потрібно бути максималістом. Навіть мінімальне зниження витрат або утримання їх на колишньому рівні є хорошим результатом.
5. На шляху оптимізації витрат не буває дрібниць. Змиріться з тим, що вас будуть називати занудою і параноїком. Вимагайте від співробітників економити на папері,

електриці, воді і т.п. Звикнувши економити на дрібницях, підлегли почнуть акуратно ставитися до масштабних витрат. У боротьбі із зайвими витратами перемагають параноїки.

6. Витрати неможливо знизити, не витративши на це ні копійки.

7. Бувають корисні витрати, які можуть вберегти від великих втрат (страхування, охорона, підвищення якості).

8. Аналіз і оптимізація витрат – це гонка без фінішу. У цієї роботи немає дати закінчення, вона є щоденною, планомірною, рутинною.

9. Боротися з витратами повинні всі співробітники, але перед кожним потрібно поставити індивідуальне “бойове” завдання.

10. Виходячи на “стежку війни” з зайвими витратами, озбройтеся олівцем, папером, калькулятором і недовірою. Будь-яка помічена неефективність або ідея щодо її усунення повинні зберігатися не в пам’яті, а на папері. [2]

У цілому, підвищення оптимізації та ефективності виробництва можливо за допомогою таких пунктів:

- Реструктуризація системи обліку витрат - принципова і одна з найголовніших складових оптимізаційного процесу. Тільки грамотний і коректний підхід до перекваліфікації та перерозподілу витрат здатний вивести виробництво на новий рівень.

- Розрахунок та аналіз поточної собівартості продукції – мається на увазі обрахунок витрат на сировину, заробітну плату працівників підприємства, оплату послуг комунального господарства, знос обладнання тощо.

- Проведення трансформації циклу виробництва - знаходження критичних моментів у виробничому круговороті та усунення факторів, котрі гальмують процес.

- Модернізація обладнання - заміна старого, повністю амортизованого робочого інвентарю на нове технічне обладнання відкриє можливість підвищити коефіцієнт корисної дії на виробництві в декілька разів.

- Збільшення виробничих потужностей - розширення виробництва служить основою для зростання прибутків підприємства, виходячи з отримання нових можливостей.

- Автоматизація робочого процесу - знижуючи витрати на виплату заробітної плати додатково найманому штату співробітників, у керівництва виробничого підприємства з'являється можливість зберегти велику суму коштів.

- Пошук оптимального переліку сировини - аналіз дійсно потрібних запасів, котрі купуються підприємством для виробництва готового продукту, допомагає визначити виключно пріоритетні напрямки і приділяти увагу саме їм.

- Мінімізація відходів - для оптимізації витрат варто використовувати вторсировину, застосовувати переробні комплекси, не викидати відходи, які цілком придатні для переробки та вторинного використання.

- Зведення власної електропідстанції - великі підприємства втрачають величезні кошти, щоб забезпечити цехи електроживленням. Розробка власної розподільчої електричної станції надасть можливість звести ці витрати до мінімуму.

Таким чином, для успішного функціонування підприємство керівники мають приділити більшу увагу стабільності системи управління витратами, використовувати інноваційні заходи і напрями оптимізації витрат та аналізувати і приміняти на практиці досвід зарубіжних компаній.

Список використаної літератури

1. Чупріна М.О. Оптимізація витрат як складова системи підвищення конкурентоспроможності на вітчизняних підприємствах [Електронний ресурс] – 2020. URL: <http://confmanagement.kpi.ua/proc/article/view/201171>

2. Оптимізація і зниження витрат на підприємстві. *Бізнес-UA!* URL: <https://biznesua.com.ua/optimizatsiya-i-znizhennya-vitrat-na-pidpriyemstvi/>

Оптимізація процесів: методи та цілі. *Publish Ukraine*. 03 травня 2021 р. URL: <https://publish.com.ua/navchannia/optimizatsiya-protseviv-metodi-ta-tsili.html>